



# Projekt LIFE CROLIS

Višnja Grgasović, načelnica Sektora za klimatsku politiku, MINGOR

Predstavljanje projekta LIFE CROLIS (Visibility event)

3. listopada 2023.



REPUBLIKA HRVATSKA  
Ministarstvo gospodarstva  
i održivog razvoja



AGENCIJA ZA  
PLAĆANJA U  
POLJOPRIVREDI,  
RIBARSTVU I  
RURALNOM  
RAZVOJU

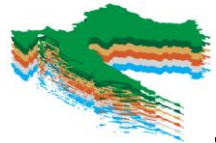


REPUBLIKA HRVATSKA  
Državna geodetska uprava



FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I  
ENERGETSKU UČINKOVITOST



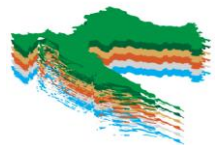


# EU pravni i politički okvir

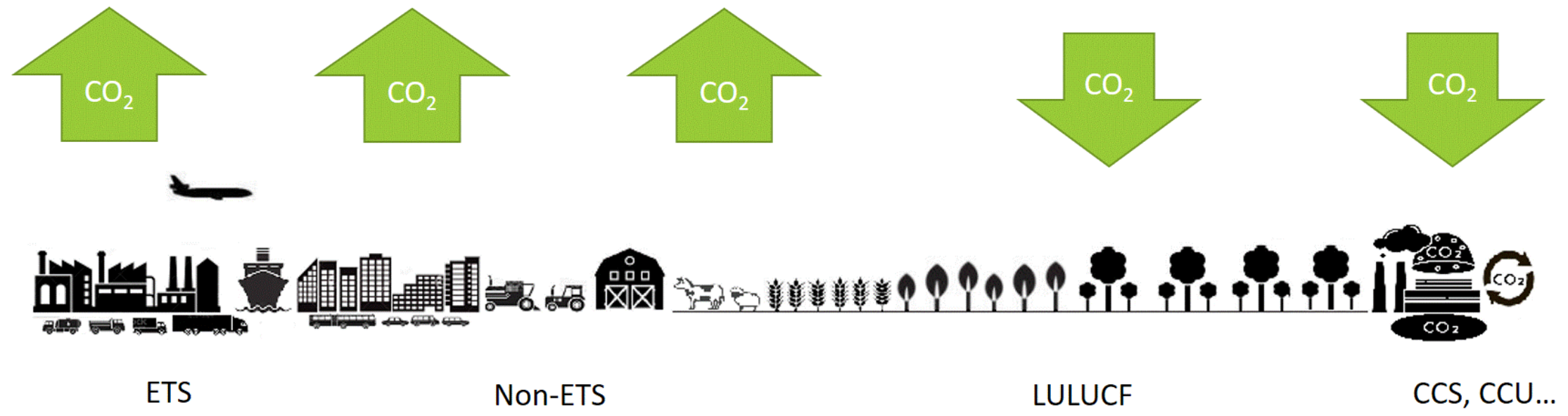


- Europski zakon o klimi, sadrži obvezu EU postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine i smanjenja emisija stakleničkih plinova za 55% u odnosu na razine iz 1990. godine.
- **Klimatsko energetska zakonodavni paket „Fit for 55”** - revizija zakonodavstva EU-a o klimi, energiji i prometu
- EU ETS – EU trading scheme – trgovanje emisijskim jedinicama (energetika i toplinarstvo, energetska intenzivna industrija, zrakoplovstvo...) – pokriva 40% GHG emisija u EU
- Uredba o raspodjeli tereta (Effort sharing Regulation)
  - obuhvaća sektore izvan EU ETS-a (poljoprivreda, gospodarenje otpadom, mala industrija, promet i zgradarstvo)
  - za smanjenje emisija odgovorna je država članica
  - novi cilj za Hrvatsku je -16,7 %, smanjiti emisije u 2030. u odnosu na 2005. godinu
- Uredba o uključivanju emisija i uklanjanja stakleničkih plinova iz korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF)
  - opći cilj EU-a je uklanjanje stakleničkih plinova od -310 milijuna tona CO<sub>2</sub> ekvivalenta do 2030.
  - za Hrvatsku cilj - 5,527 milijuna tona uklanjanja 2030.
  - Novi ambiciozni ciljevi svim sektorima



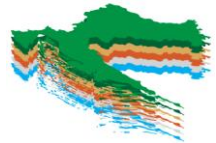


# Što je LULUCF? Što je LULUCF sektor?



LULUCF – Sektor Korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva

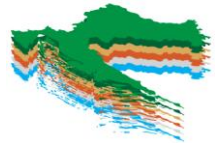




## Obveze izvješćivanja

- Obveza RH za podnošenjem godišnjih izvješća o svim antropogenim emisijama iz izvora i uklanjanja pomoću ponora stakleničkih plinova
- Izvješćivanje po sektorima:
  - Iz sustava trgovanja
  - Non-ETS – sektori izvan sustava trgovanja (poljoprivreda, gospodarenje otpadom, stanovanje, promet...) – pokriva 60% GHG emisija u EU
  - LULUCF (Land Use, Land Use Change and Forestry = Korištenje zemljišta, promjene u korištenju zemljišta i šumarstvo)
- Sektor LULUCF koristi se za izvješćivanje o tokovima CO<sub>2</sub> između različitih kopnenih rezervoara (biomasa, tla, itd.) i atmosfere koja se događa na površinama **kojima se upravlja**



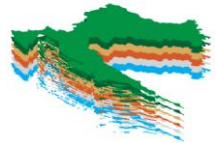


# Obveze izvješćivanja



- Izvješćivanje u LULUCF sektoru regulirano Okvirnom konvencijom UN-a o promjeni klime, Pariškim sporazumom i EU zakonodavstvom:
  - **Uredba (EU) 2018/1999 o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime**
    - Članak 26. – Godišnje izvješćivanje
    - Prilog V, Dio 3. - Metodologije za praćenje i izvješćivanje u sektoru LULUCF
    - Države članice potiču se na primjenu metodologije treće razine (Tier 3), u skladu sa smjernicama IPCC-a iz 2006. za nacionalne inventare stakleničkih plinova.
    - Izmjenom LULUCF Uredbe primjena Tier 3 postaje obvezna od 2030.
    - Mora se izvješćivati o 6 kategorija korištenja zemljišta i o svim promjenama
    - šume, usjevi/nasadi, travnjaci, močvare (vodene površine), naseljena područja i ostalo zemljište.
    - Prenamjena zemljišta se odnosi na promjenu načina korištenja zemljišta kao što je na primjer pretvaranje travnjaka u zemljište usjeva/nasada ili u šumsko zemljište provedbom pošumljavanja

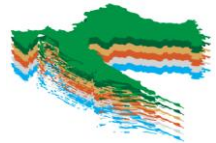




# LIFE CROLIS

- Predviđeno trajanje projekta:
  - **1.10.2020. – 30.4.2024.**
- Ukupna vrijednost:
  - **6.248.735 EUR**
- EU sufinanciranje:
  - **2.588.207 EUR**
- Korisnik koordinator:
  - **Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja**
- Partneri korisnici:
  - **Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju**
  - **Državna geodetska uprava**
  - **Hrvatske šume d.o.o.**
  - **Ekonerg d.o.o.**
- HR sufinanciranje:
  - **Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost**

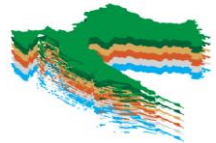




# Glavni ciljevi projekta LIFE CROLIS

- Četiri glavna cilja provedbe projekta CROLIS:
  - razviti i uspostaviti prvi višerazinski i višenamjenski sustav praćenja zemljišta u Republici Hrvatskoj,
  - primjeniti podatke iz CROLIS-a u izvješćivanju i obračunavanju emisija i ponora stakleničkih plinova iz sektora LULUCF u skladu sa zahtjevima međunarodnog i EU zakonodavstva te za ispunjavanje drugih obveza izvješćivanja u skladu s međunarodnim i EU zakonodavnim propisima
  - omogućiti i osigurati uvjete da nacionalne vlasti, donosioci odluka, stručnjaci, znanstvenici, nevladine udruge i drugi dionici trajno provode i koriste sustav CROLIS
  - pružiti postojanu osnovu za planiranje i primjenu aktivnosti ublažavanja klimatskih promjena kroz smanjivanje emisija, a povećanje ponora stakleničkih plinova u sektoru Korištenja zemljišta, prenamjene zemljišta i šumarstva (LULUCF).





# CROLIS



županije općine

gradovi NIPP

Hrvatske vode

Nacionalni parkovi

Parkovi prirode

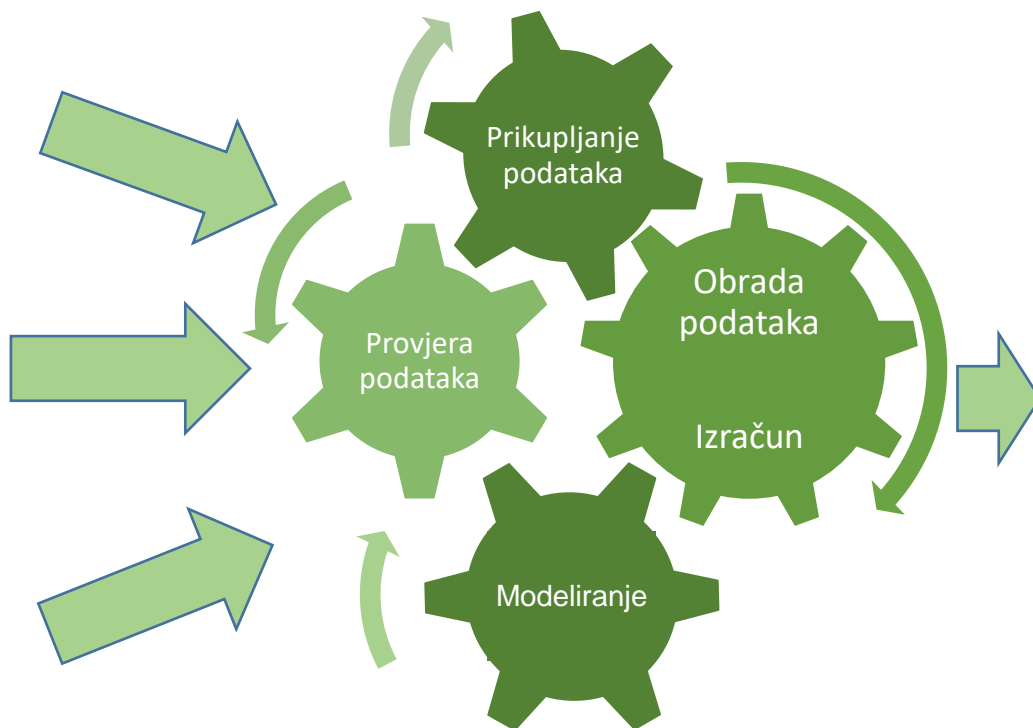
Hrvatske šume

Hrvatske željeznice

Hrvatske ceste

MGOR MORH

DGU MPUGDI



PODACI O  
KATEGORIJAMA  
ZEMLJIŠTA:

Šume

Usjevi/nasadi

Travnjaci

Močvarno  
zemljište

Naselja

Ostalo

Izvešća za Europsku komisiju

Izvešća za Okvirnu konvenciju UN-a o promjeni klime i Pariški sporazum

Nacionalne potrebe: planiranje, odlučivanje, upravljanje

Korisnici podataka: državna, lokalna i regionalna tijela, akademska zajednica, privatni sektor, NVO...

Stanje/pokrov zemljišta

Promjena korištenja/namjene kroz 20 godišnja razdoblja

Korištenje/namjena

Potencijal uklanjanja

Vremenski niz od 1968. godine







# Potrebe za osiguranjem georeferenciranih podataka

Uredba (EU) 2023/1115 o stavljanju na raspolaganje na tržištu Unije i izvozu iz Unije određenih roba i proizvoda povezanih s krčenjem i propadanjem šuma, (npr. georeferenciranje parcela na kojima je uzgojena soja za uzgoj stoke)

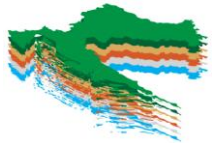
Prijedlog Uredbe o uspostavljanju okvira Unije za certifikaciju uklanjanja ugljika (npr. georeferenciranje površine šuma kojima se gospodari kao mjesta pohrane ugljika)

Prijedlog Direktive o praćenju i otpornosti tla (Zakon o praćenju tla), (npr. georeferenciranje površina koje su u sustavu praćenja)

Prijedlog Uredbe o obnovi prirode, (npr. mjesta praćenja različitih razina zaštite prirode)

Projekt CROLIS postavlja temelj za buduće praćenje i izvješćivanje u skladu sa zahtjevima ova četiri nova zakonodavna akta.





# Hvala na pažnji!

Višnja Grgasović,  
Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja  
Uprava za klimatske aktivnosti  
Sektor za klimatsku politiku  
Načelnica sektora  
t: +385 1 3717 217 | m: +385 91 3782 895  
e: [visnja.grgasovic@mingor.hr](mailto:visnja.grgasovic@mingor.hr)  
Adresa: Radnička cesta 80| Zagreb 10 000

LIFECROLIS.HR

LIFE19 GIC/HR/001270 LIFE CROLIS



REPUBLIKA HRVATSKA  
Ministarstvo gospodarstva  
i održivog razvoja



AGENCIJA ZA  
PLAĆANJA U  
POLJOPRIVREDI,  
RIBARSTVU I  
RURALNOM  
RAZVOJU



REPUBLIKA HRVATSKA  
Državna geodetska uprava



FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I  
ENERGETSKU UČINKOVITOST

